TAŞOVA
tasova.gen.tr GAZETESİ

# YEŞİLIRMAK AKIYOR

Yazan: Ramazan Turgut - 5 Kasım 2010

***YEŞİLIRMAK AKIYOR***

*"Karacaoğlan der ki; bize ne oldu?/Koynumuz köpüklü kan ile doldu/Saatim ay oldu, günüm yıl oldu/Gelip geçmeyen kara günden utandım."*

Ortasından ırmak geçen kaç ilçe vardır? Sanırım, Taşova bazı yönlerden çok güzel ve şanslı bir ilçemiz.

Yeşilırmak, bir inci gerdanlık gibi yerleşmiş Taşova'nın boynuna… Bu verimli topraklar ne gün işlenecek gerçek anlamda?

Yıllardır, ırmak boyunca yürüyorum; son günlerde köpeklerde eşlik ediyor bana…

Cebimde taşıdığım küçük kalem ile notlar alıyorum. Çoğunlukla Enver GÖKÇE vardır kafamda.

*"Biz olmasak gökyüzü, biz olmasak üzüm,*
*Biz olmasak üzüm göz, kömür göz, ela göz;*
*Biz olmasak göz ile kaş, öpücük, nar içi dudak;*
*Biz olmasak ray, dönen tekerlek, yıkanan buğday,*
*Ayın onbeşi;*
*Biz olmasak Taşova'nın tütünü, Kütahya'nın çinisi,*
*Yani bizsiz*
*Anne dizi, kardeş dizi, yar dizi*
*Güzel değildir."*

1997 yılında Taşova'ya geldiğinde, Tekel Yaprak Tütün İşletmesi, Yaprak Tütün Depoları üç vardiya çalışıyordu…

Özelleştirme sonucu kapandı. Kaç aile gitti buradan? Kaç esnaf kapıya kilit vurdu? Kaç köylünün torbası boş? Kaç köylü köyünden göçtü? Köylünün, işçinin sorunları çözülecek mi?

Lisenin öğrenci sayısı yarıya düştü…

İnsanlar aşsız, işsiz…

Gün olur coşar Yeşilırmak… Yükselir… Mezarlığın orada kocaman kayalar vardır. O kayalar ırmak coşunca görülmez olur. Odunlar, çuvallar, çeşitli ev eşyaları sürüklenir suyun içinde… Su bulanır… Ülkenin verimli topraklarının bir bölümü denize taşınır. Taşova'nın yakınında, batı tarafta, ırmağın kuzeyindeki yamaç, her yıl bolca toprak verir ırmağa. O alan ağaçlandırılmalı. Yaptığımız önerilere kulak veren yok… Demek ki büyüklerimizin ve halkımızın böyle bir derdi yok !

Gün olur durulur sular. Söğüt yeşili akar Yeşilırmak… Kuşlar uçar, balıklar yüzer; seslerini dinleyerek yürürüm… Irmağın yerleşim yerine yakın kıyısı çöp doludur. Çeşit çeşit çöp… Dünyada üretilen ne varsa, çöpünün bir örneği buradadır. Yükselen sular, yatağını temizler. Katar önüne çöpleri, doğru Karadeniz'e…

Bu ırmak Karadeniz'e dökülür.

Küçük notlar yazıp plastik şişelere yerleştiririm. Bırakırım ırmağa… Dörtlükler olur, şiir alıntıları olur… Bazen, kurşun kalemle yazdıklarımı öylece bırakırım suya. Karadeniz'e mektup niyetine… Belki Sürmene açıklarına ulaşır mektuplarım!

Yunus'u düşünürüm. Alıç ile buğdayı değiştirmek isteyen Yunus'u. Pir kapısında çile dolduran Koca Yunus'u düşünürüm. Şiirlerinde aşkı anlatan Yunus Emre'nin de şiirleri suya atılmamış mıydı? Neydi o kişinin adı? Molla Kasım mıydı?

Hasan Hüseyin KORKMAZGİL ile söyleşirim bazı gün. Kızılırmak, Kavel, Oğlak.. Acıyı Bal Eyledik…

Nazım'ın Kuvayı Milliye Destanı'nı okurum. Hasan İzzettin Dinamo anılarını anlatır. Trabzon'da savaş yılları, açlık var ülkemizde, dünyada… Bir parkta heykeli varmış Dinamo'nun. Bilmem ki duruyor mu?

Hasan Hüseyin sesleniyor "Nehirler Aka Aka…" başlıklı bölümde : "Yolcu! /Görüyorum ki bir an önce varmak istiyorsun oraya. Gerginsin, kıpır kıpırsın, soluk soluğasın, yay gibisin ey yolcu! Coşkunluğun ne güzel, gerilimin ne güzel, öfken ne güzel! Sana selam, sana saygı ey yolcu! Fakat düşündün mü yolunun uzunluğunu? Neler var yolunun üstünde, düşündün mü? … / Belki silinmiştir ayak izleri yolcuların. Bütün bunları bir bir düşündün mü ey yolcu? Çünkü sen, ne ilk yokuşusun bu yolun, ne de son. / Derim ki sana : / Nehirler boyunca git! Nerelerde ve niçin durgundur nehirler, nerelerde ve niçin hırçındır nehirler, nerelerde ve niçin menderesli dir, nerelerde ve niçin çağlayanlı ve de çavlanlıdır nehirler, gözlerinle gör, duy kulaklarınla! Gör ve duy ki nasıl varır nehirler denizlere! Derim ki sana : / Denize varmaktır amacı nehrin, denize varmak ey yolcu! / Büyükse

dağ, aşamıyorsa üstünden nehir, dolanır çevresini dağın. Büyükse kaya, söküp atamıyorsa nehir, birikip birikip taşar üstünden, dolanır yanını yöresini. Yokuşsa yolu, koşamıyorsa, menderesler çizer nehir. Uçurum çıkarsa önüne kapıp bırakır kendini nehir, açar kanatlarını ve varır varacağı yere, oraya, denize! / Derim ki sana : / Nehirler boyunca git ve gör nehirlerin nasıl yol aldıklarını! Sen de bir nehirsin, ey yolcu! Senin de varmak istediğin bir yer var. Gerçekten varmak istiyorsan oraya, nehirlere iyi bak! Engeller nasıl aşılır, öğren nehirlerden! Yarı yolda yok olup gitmek değildir amaç. Nehirler gibi akıp, nehirler gibi ulaşmaktır oraya! Varmaktır oraya ey yolcu! …/… Hız koşusu değildir bu, ey yolcu, engelli koşudur bu! Engeller aşa aşa, gücünü koruya koruya varmalısın oraya! Çünkü oraya varmaktır amacın, koşmak değil! / Boşuna sevmedim nehirleri! Aktıkça büyümesi boşuna değil nehirlerin! Akan büyür, ey yolcu! …/Duracaksın, dolacaksın, kemireceksin, oyacaksın, dolaşacaksın, atlayacaksın, aşacaksın, koşacaksın ve varacaksın oraya, diyor nehirler. Öyle diyorum ben de. Beni dinle, beni anla, ey yolcu!"

Bu ırmağa kansan dereleri, çayları dolaştım.

Yürüdüm akış yönünde. Erbaa'nın evleri göründü. Irmak kuzey-doğuya kıvrıldı. Kelkit Çayı ile buluşmalarını izledim. Durgun gibi akan sular, şahlanan atlar gibi sarıldılar birbirlerine. İki sevgilinin kucaklaşması gibi coşkuluydular. Köpük köpük aktılar tarihi bir köprünün altından.

İnip kıyıya ellerimi, ayaklarımı yıkadım. "Deri gözeneklerimden işlesin vücuduma ırmağın özü." Dedim. Dokunduğum sular Karadeniz'e ulaşacak. Mustafa Kemal'in Samsun'a çıktığı yerde kıyıya vuracak… Bu deniz, Karadeniz, nelerin tanığı değil mi! Emperyalizme karşı örnek bir savaşın başlangıcı Samsun, Bandırma Vapuru… Bu deniz Mustafa Suphi ve yoldaşlarının boğdurulduğu Karadeniz. Emperyalizmin uşaklarınca, Türk Burjuvazisinin kıydığı ONBEŞLER… Nazım'ın yolculuk yaptığı Karadeniz… Hamsinin kışlağı.

Yeşilırmak'ın suları azalınca, ırmak yatağında büyük kayalar görülür. Daha sonra "ada"lar çıkar ortaya. Sular iyice azalınca, bu adalarda inekler otlar. Yaz mevsiminde birçok dere kurur. Irmak, en derin yatak bölümüne toplar sularını… Suların olmadığı yerleri hemen otlar kaplar. Taş-çakıl serilmiş gibidir yatakta.

Bu durumu gören, kışın önüne geleni deviren ırmağı düşünemez. Oysa, mevsimi gelince coşar ırmak. Su baskınları duyulur, köprüler yıkılır, taşar çevresine. Verimli tarlalar, nasibini alır.

Bazı gün Ruhi Su türküleri söylerim yürürken. "Niksar'ın Fidanları" başka çağrışımlar yapar… Niksar'a gitmeliyim. Ayvaz Suyu' nu yine görmeliyim. Kızıldere'yi görmeliyim. "Böyle akışın nere?" deyip sormalıyım. Külebi'nin köyünü görmeliyim.

Sabah yürüyüşlerinde hemen hemen aynı kişilerle selamlaşıyorum. Sokakları temizleyen işçiler, çay ocağını açanlar, otobüs işletmesinde çalışanlar, simitçiler…

Sokaklar bomboş… Kuş seslerine doyum olmaz. Elbette mevsimine göre… Okulları ilk açanlar, hizmetliler ile kantinciler… Az sonra ortalık hareketlenir.

Sabahları iki bölümden oluşur çalışma düzenim. İlk önce kısa bir okul hazırlığı. Yapılacakları gözden geçirip noksanları tamamlarım. Sonra bitmeyen bir kitap çalışması… (Kimlerin emeği var bu çalışmada! Ne çok katılımcı, ne kalabalık İMECE… Hepsine bir teşekkür etmeliyim. Bir liste hazırlamalıyım.) Yeni olan ne var? Yeni yazı var mı? Metin DEMİRTAŞ ne demiş? Okul sonrası nelerle ilgileneyim?

Zaman doldu, doğru okula!

Yeşilırmak kıyısında yürürken Ceyhun Atuf KANSU' yu düşündüm. "Bir Kasabadan Resimler" de bir şiir var: Turhal Köprüsü. Şu dörtlükleri okuyalım : "Turhal köprüsünde bir adam gördüm / Hülyaları benden geçer / Bozbulanık sulara bakar / Neye bakar, niçin bakar bilirim. // Cebeci köprüsünde Cahit Külebi / Galata köprüsünde Orhan Veli / Dostturlar hepsi… Dost olalım seninle / Turhal Köprüsü'nde Süleyman oğlu Ali // Dost olup söyleşelim, bir derdin var / Bir derdin var, biliyorum / Söyle bana hemşeri olalım / Turhal'dan başlayıp Ünye'ye kadar // Bu adam Ordu köylüklerinden / Duruşundan, elbisesinden anladım / Konuşmuyordu, konuşmuyordu ama / Sulara düşen hüznünden anladım // İşçiliğe gelmişti oralardan / Vadilerden, ırmak boylarından / Bir kamyonla gelmişti toz içinde / Karadeniz dağlarının ardından / Ah, söyle kardeşim, söyle Ali / Söyle de gitsin köyüne kadar / Dağların berisinde ekmek parası / Dağların ötesinde deniz var. // Deniz var Ünye'de adım gibi / Kalbim gibi biliyorum, deniz var / Türkü söylemeli güvertede / Ünye önünde vapurlar // Turhal Köprüsü'nde bir adam gördüm / Dayanmış köprüye, sulara bakıyor / Ünye'ye kadar inmeli / Denizi görmeli… (Varlık, sayı 375, 1 Ekim 1951 )

Acaba Osman BOLULU öğretmenim de ırmak boyu yürümüş müydü? Böyle bir fırsatı var mıydı? İnsanlığın Solmaz Gülleri'nde göremedim… Ne güzel bir eser: İnsanlığın Solmaz Gülleri…

İnsanlık ölmesin.

İnsanlığın solmaz gülleri yedi kıtada tomurcuklanıp açsın, hiç solmasın!

Hoş ve esen kalınız.

## Yorum Ekle

Ramazan Turgut

X